

ภูมิศาสตร์

ม.1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้เรียบเรียง
ธีรเวทย์ ลิ้มโกมลวิจิตร
พิชชาติ แก้วพอง

75.-

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้เรียบเรียง

ธีรเวทย์ ลิ้มโกลลวิลาศ
พิชาติ แก้วพวง

ผู้ตรวจ

รศ.บรรจบ วงษ์พัฒน์พงษ์
ผศ. ดร.ภาคพิชา แก่นเพ็ชร
สวรินทร์ เลิศวัฒนเรืองชัย

บรรณาธิการ

ผศ.น้อม งามนิสัย

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้เรียบเรียง

ธีรเวทย์ ลิ้มโกมลวิลาศ
พิชาติ แก้วพวง

ผู้ตรวจ

รศ.บรรจบ วงษ์พิพัฒน์พงษ์
ผศ. ดร.ภาคพิชา แก่นเพชร
สวรินทร์ เลิศวัฒนเรืองชัย

บรรณาธิการ

ผศ.น้อม งามนิสัย

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ธีรเวทย์ ลิ้มโกมลวิลาศ, พิชาติ แก้วพวง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1--กรุงเทพฯ : แม็คเอดูเคชั่น, 2561.
156 หน้า.

1. สังคมศึกษา--การศึกษาและการสอน (มัธยมศึกษา).
2. ภูมิศาสตร์--การศึกษาและการสอน (มัธยมศึกษา).

300.7

ISBN 978-616-274-954-4

พิมพ์ครั้งที่ 1

จำนวน 10,000 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ : มิถุนายน 2561

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใด
ของหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

จัดจำหน่ายโดย

MAC EDUCATION

ส่งธนาคัตติสั่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว

ในนาม บริษัท แม็คเอดูเคชั่น จำกัด

9/99 อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว 38 ถนนลาดพร้าว

แขวงจันทระเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0-2512-0661, 0-2938-2022-7 แฟกซ์ 0-2938-2028

www.MACeducation.com

พิมพ์ที่ : บริษัท แพลนพรินท์ติ้ง จำกัด

คำชี้แจง

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยในระยะแรกให้ปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับใช้ในปีการศึกษา 2561 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ปีการศึกษา 2562 ให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 4 และ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 4 และ 5 และตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เป็นต้นไปให้ใช้ในทุกชั้นเรียน ซึ่งการปรับหลักสูตรครั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบสามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการบูรณาการกับความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาด้านกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรมที่นำไปสู่การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์หรือสร้างสรรค์นวัตกรรม นอกจากนี้ยังให้เกิดการเรียนรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (Geo-literacy) ทั้งด้านความสามารถทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ และทักษะทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจได้อย่างถูกต้องและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนหลักสูตรข้างต้น บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด จึงได้มอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลได้ปรับปรุงพัฒนาหนังสือเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ของหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลง และให้สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

โดยหนังสือเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะให้ผู้ใช้หนังสือเรียนได้ทราบเป้าหมายการเรียนรู้ในตอนต้นหน่วยการเรียนรู้ จากผังมโนทัศน์เนื้อหาและตัวชี้วัดชั้นปี และทุกหัวข้อหลักจะนำเสนอแนวคิดสำคัญเพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่เป็นความรู้ ความคิดที่เป็นแก่นสำคัญที่ต้องเรียนรู้ให้ลึกซึ้ง และการเรียนรู้ที่ดีผู้เรียนควรได้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจเป็นระยะๆ ก่อนเรียนเรื่องใหม่ ดังนั้น ในหนังสือเรียนจะมีการสอดแทรกกิจกรรมตรวจสอบการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเรื่องที่ได้เรียนผ่านมา เพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบ

ตนเอง หรือบางหัวข้ออาจเป็นการฝึกทักษะให้ชำนาญก่อน สิ่งที่เพิ่มเติมในหนังสือเรียนเล่มนี้ คือ กิจกรรมบูรณาการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และวิศวกรรมศาสตร์ (STEM) ตามเป้าหมาย สำคัญของการปรับหลักสูตรครั้งนี้ ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์หรือดัดแปลงให้เหมาะสมกับ บริบทของโรงเรียนและผู้เรียน การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ (ICT) เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องค้นคว้าเพิ่มเติม ดังนั้นในหนังสือเรียนเล่มนี้จึงได้มีการเสริมเนื้อหาเพิ่มเติมที่ได้ ผ่านการคัดกรองมาแล้วว่าเหมาะสมกับการเรียนรู้แทรกไว้ในเนื้อหาบางหน่วย โดยใช้สัญลักษณ์   ผู้เรียนสามารถใช้สมาร์ทโฟนสแกน QR Code หรือเปิดในเว็บไซต์ MACiSMART.com ท้ายหน่วย การเรียนรู้ทุกหน่วยจะมีการสรุปบทเรียนสำหรับผู้เรียนได้ใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการตรวจสอบ องค์ความรู้ที่ควรได้รับการพัฒนาหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนรู้ หรือเป็นสาระสำคัญที่ควรจดจำและ ทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ ซึ่งนับว่าเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการปรับปรุงหนังสือเรียนครั้งนี้ ที่ได้พัฒนาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้จะมีคุณค่า มีประโยชน์ และช่วยส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษา เพื่อเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยทำให้ประเทศไทยก้าวสู่ประเทศที่มี การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้วยการมีพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ ตามเจตนารมณ์ของการ ปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ และนโยบายประเทศไทย 4.0

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้เรียบเรียงขึ้นโดยสังเคราะห์และบูรณาการเนื้อหาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้อง ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ครอบคลุมถึงสาระสำคัญของสาระภูมิศาสตร์ ความสามารถ กระบวนการ และทักษะทางภูมิศาสตร์

เป้าหมายสำคัญของการเรียนสาระภูมิศาสตร์ คือ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรวิถีการดำเนินชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทัน ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถใช้ทักษะ กระบวนการความสามารถทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามสาเหตุและปัจจัย อันจะนำไปสู่การปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระภูมิศาสตร์เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในภูมิศาสตร์จึงไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และบางครั้งเกิดขึ้นโดยคาดการณ์ไม่ได้ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (Geo-literacy) ทั้งด้านความสามารถทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ และทักษะภูมิศาสตร์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจได้อย่างถูกต้องและชัดเจน สามารถคิดอย่างเป็นระบบ ยึดหยุ่นได้ตามสภาพความเป็นจริง และนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

หนังสือเรียนเล่มนี้ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้สรุปผังมโนทัศน์ของเนื้อหา ระบุตัวชี้วัดชั้นปี มีภาพและคำถามเข้าสู่บทเรียน แนวคิดหลักของหน่วยการเรียนรู้ มโนทัศน์สำคัญของแต่ละเรื่อง คำถามหลัก กิจกรรมตรวจสอบการเรียนรู้ กิจกรรมบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 บทสรุปเนื้อหา การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้หลังเรียนจบแต่ละหน่วยตามการเรียนรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (Geo-literacy) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เพื่อเป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ท้ายนี้ต้องขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้เลือกใช้หนังสือเรียนเล่มนี้เป็นสื่อการเรียนรู้ คณะผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเรียนเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครู นักเรียน และผู้สนใจ โดยส่งผลต่อการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความสามารถ กระบวนการ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

คณะผู้เรียบเรียง

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรียนรู้แผนที่และระบบเวลา	1
(ตรงตามมาตรฐาน ส 5.1 ม.1/1, 2)	
1. การใช้แผนที่	2
2. พิกัดภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาโลก	9
2.1 ละติจูดและลองจิจูดกับการบอกพิกัดภูมิศาสตร์	9
2.2 การแบ่งเขตเวลาโลก	10
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	16
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ทวีปเอเชีย	17
(ตรงตามมาตรฐาน ส 5.1 ม.1/1 และ ส 5.2 ม.1/1, 2, 3, 4)	
1. ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย	18
1.1 ขนาด ที่ตั้ง และอาณาเขตติดต่อ	19
1.2 ลักษณะภูมิประเทศ	23
1.3 ลักษณะภูมิอากาศ	27
1.4 ทรัพยากรธรรมชาติ	31
2. ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย	35
2.1 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	35
2.2 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	42
2.3 ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย	51
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย	55
4. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปเอเชีย	61
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	66

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

67

(ตรงตามมาตรฐาน ส 5.1 ม.1/1 และ ส 5.2 ม.1/1, 2, 3, 4)

1. ลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	68
1.1 ลักษณะทางกายภาพของประเทศออสเตรเลีย	71
1.2 ลักษณะทางกายภาพของประเทศนิวซีแลนด์	81
1.3 ลักษณะทางกายภาพของประเทศหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก	84
2. ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	88
2.1 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	89
2.2 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	93
2.3 ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	97
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	100
4. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	104
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	107

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรียนรู้เรื่องภัยพิบัติ

108

(ตรงตามมาตรฐาน ส 5.1 ม.1/3 และ ส 5.2 ม.1/4)

1. ภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	109
2. การจัดการภัยพิบัติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	133
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	141

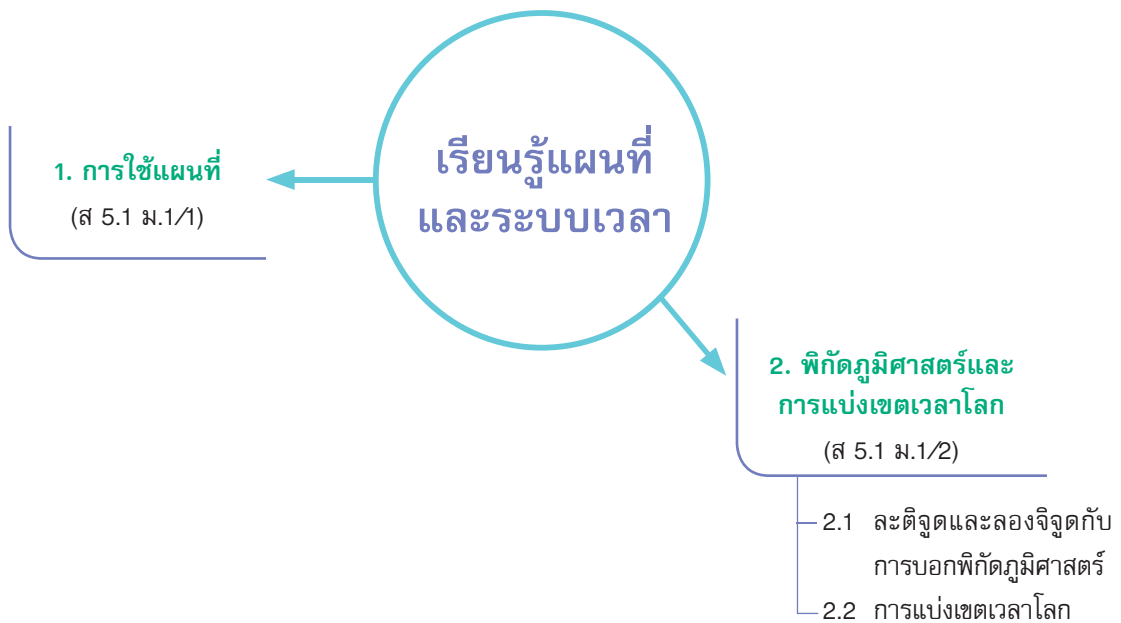
บรรณานุกรม

142

ดัชนี

144

เรียนรู้แผนที่และระบบเวลา

ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สืบค้นข้อมูล (ส 5.1 ม.1/1)
- อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวันเวลาของโลก (ส 5.1 ม.1/2)

ถ้านักเรียนต้องไปทัศนศึกษาที่ประเทศสิงคโปร์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ นักเรียนจะใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ชนิดใด เพราะเหตุใด

แนวคิดหลัก

ในการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูล โดยเฉพาะการนำแผนที่มาใช้ประกอบการศึกษาลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปต่าง ๆ บนโลก เพื่อให้เข้าใจลักษณะของพื้นผิวโลกและสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกที่ชัดเจนขึ้น

1. การใช้แผนที่

มโนทัศน์สำคัญ

การศึกษาลักษณะทางกายภาพของทวีปต่าง ๆ ของโลก จำเป็นต้องใช้แผนที่ประกอบการศึกษา โดยเฉพาะแผนที่เฉพาะเรื่อง ซึ่งเป็นแผนที่ที่แสดงรายละเอียดเฉพาะเรื่องชนิดที่ทำให้เห็นสภาพพื้นผิวโลกที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ เนื่องจากการเรียนวิชานี้ต้องกล่าวถึงสถานที่ต่าง ๆ บนโลกเสมอ หากรู้จักเพียงแต่ชื่อของสถานที่แต่ไม่เคยไปสถานที่นั้นมาก่อน อาจนึกไม่ออกว่าสถานที่นั้นตั้งอยู่ที่ไหนในโลก หรือมีลักษณะภูมิประเทศเป็นอย่างไร แผนที่ช่วยบอกสถานที่ที่ตั้งและลักษณะภูมิประเทศของสถานที่นั้น ๆ ได้

แผนที่ (map) เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สำคัญที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงลักษณะของพื้นผิวโลกและสิ่งที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก ด้วยการย่อส่วนให้มีขนาดเล็กลงตามมาตราส่วนที่ต้องการ โดยใช้เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้นแทนสิ่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลก

แผนที่แบ่งได้หลายชนิดขึ้นอยู่กับว่าใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ในระดับชั้นนี้ศึกษาเฉพาะแผนที่เฉพาะเรื่อง

แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชีย

จากตัวอย่างแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชีย จะเห็นการใช้สีจำแนกความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศตามระดับความสูงต่ำที่แตกต่างกัน เช่น สีเขียวแสดงที่ราบ สีส้มแสดงบริเวณที่เป็นที่ราบสูง สีน้ำตาลแสดงบริเวณที่เป็นภูเขา สีฟ้าแสดงบริเวณที่เป็นแม่น้ำ ทะเล เป็นต้น

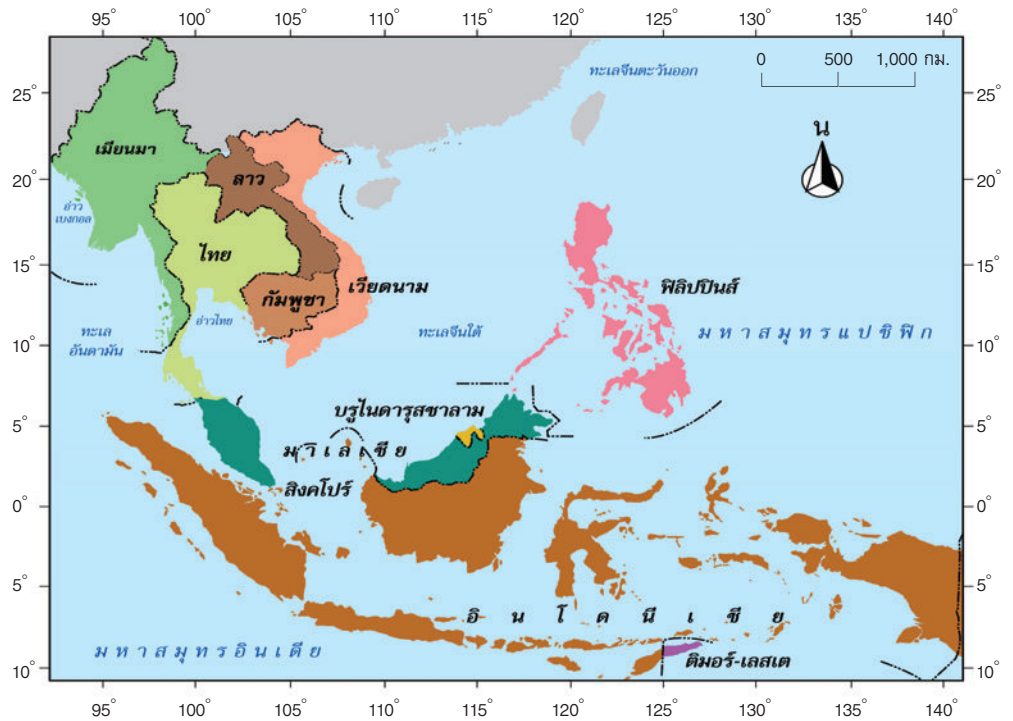

แผนที่เฉพาะเรื่อง (thematic map)

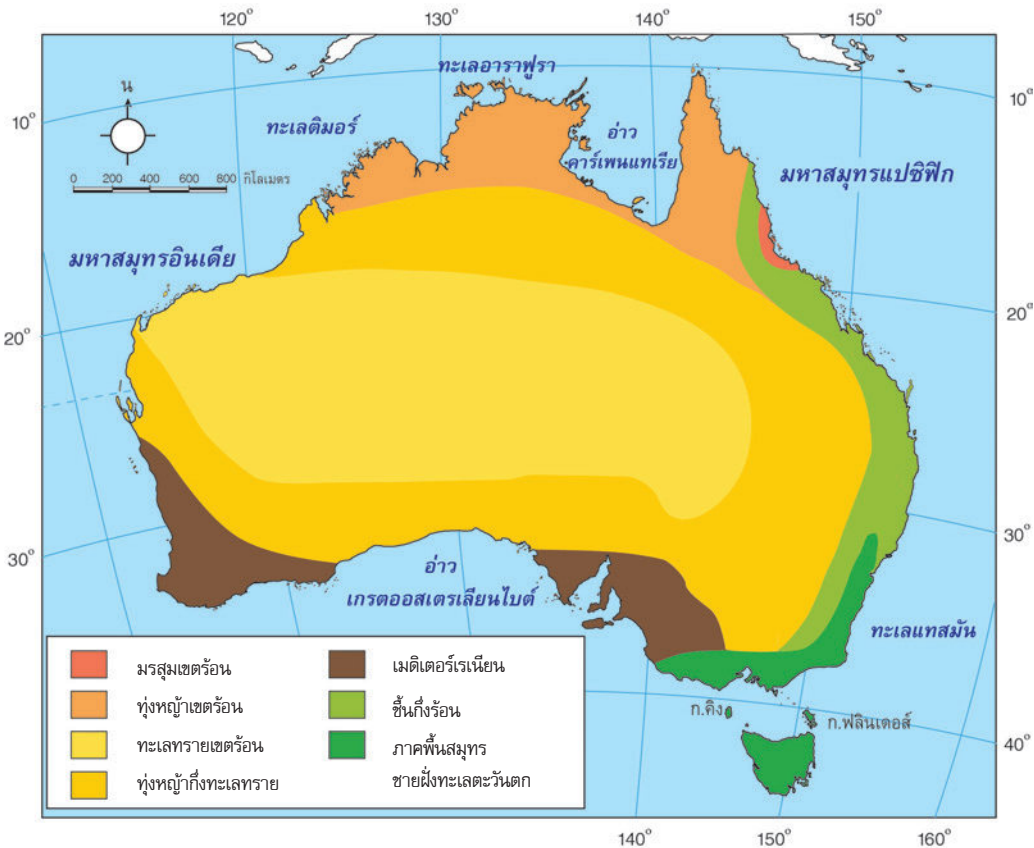
เป็นแผนที่ที่แสดงรายละเอียดเฉพาะเรื่อง เช่น แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศ แผนที่รัฐกิจ แผนที่ภูมิอากาศ แผนที่พืชพรรณธรรมชาติ แผนที่ธรณีวิทยา แผนที่ท่องเที่ยว แผนที่ถือครองที่ดิน เป็นต้น

จากตัวอย่าง
แผนที่รัฐกิจ แสดง
ให้เห็นขอบเขต
ของประเทศใน
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แผนที่แสดงประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

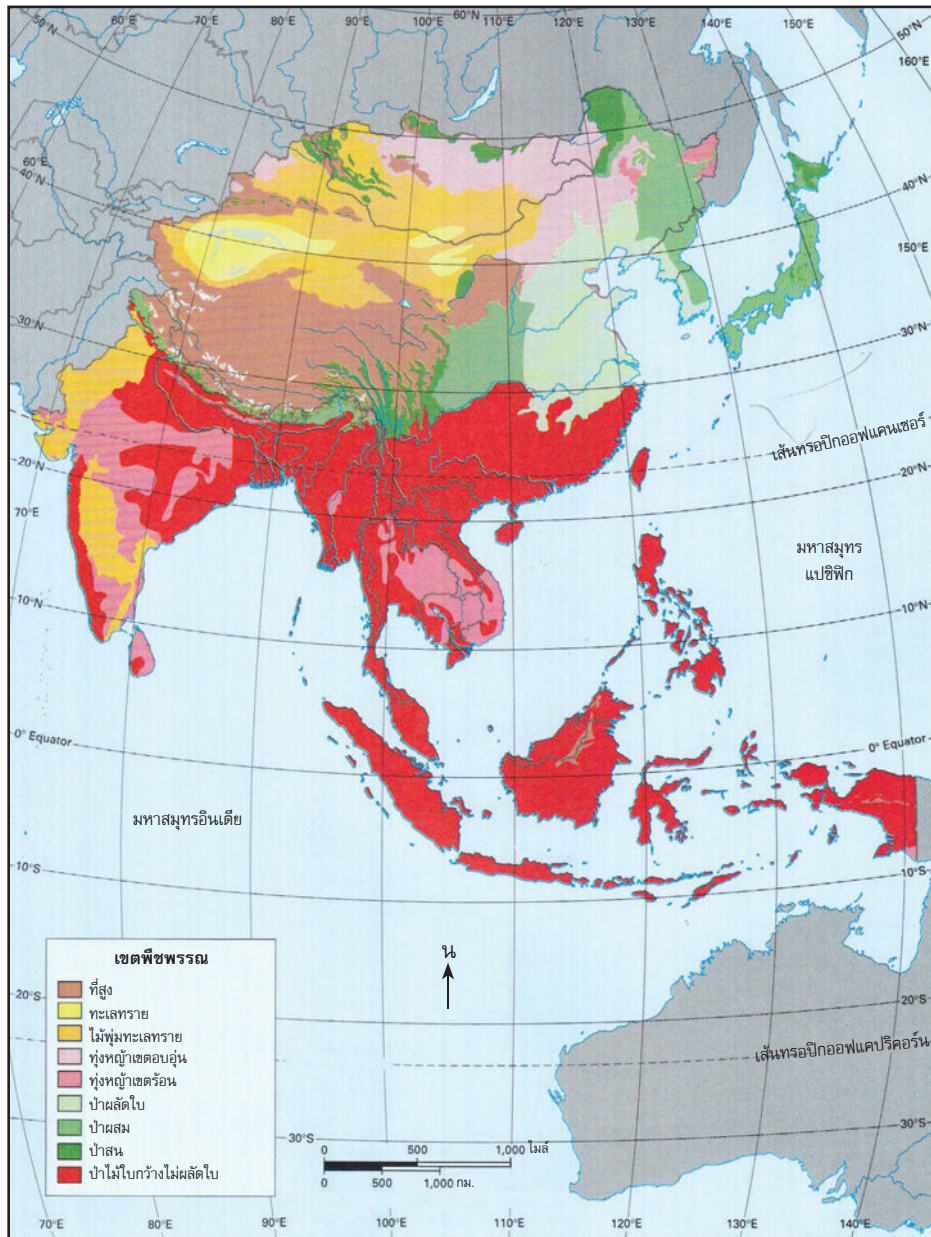

แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของประเทศออสเตรเลีย

จากตัวอย่างแผนที่
ภูมิอากาศ แสดง
ให้เห็นบริเวณที่มี
ภูมิอากาศแบบ
ต่างๆ ของประเทศ
ออสเตรเลีย

ที่มา: TABBARA.WIKISPACES.COM

แผนที่แสดงพืชพรรณธรรมชาติบางส่วนของทวีปเอเชีย

จากตัวอย่างแผนที่พืชพรรณธรรมชาติ แสดงให้เห็นประเภทของพืชพรรณตามธรรมชาติและการกระจายของพืชพรรณชนิดนั้น ๆ ในบริเวณบางส่วนของทวีปเอเชีย

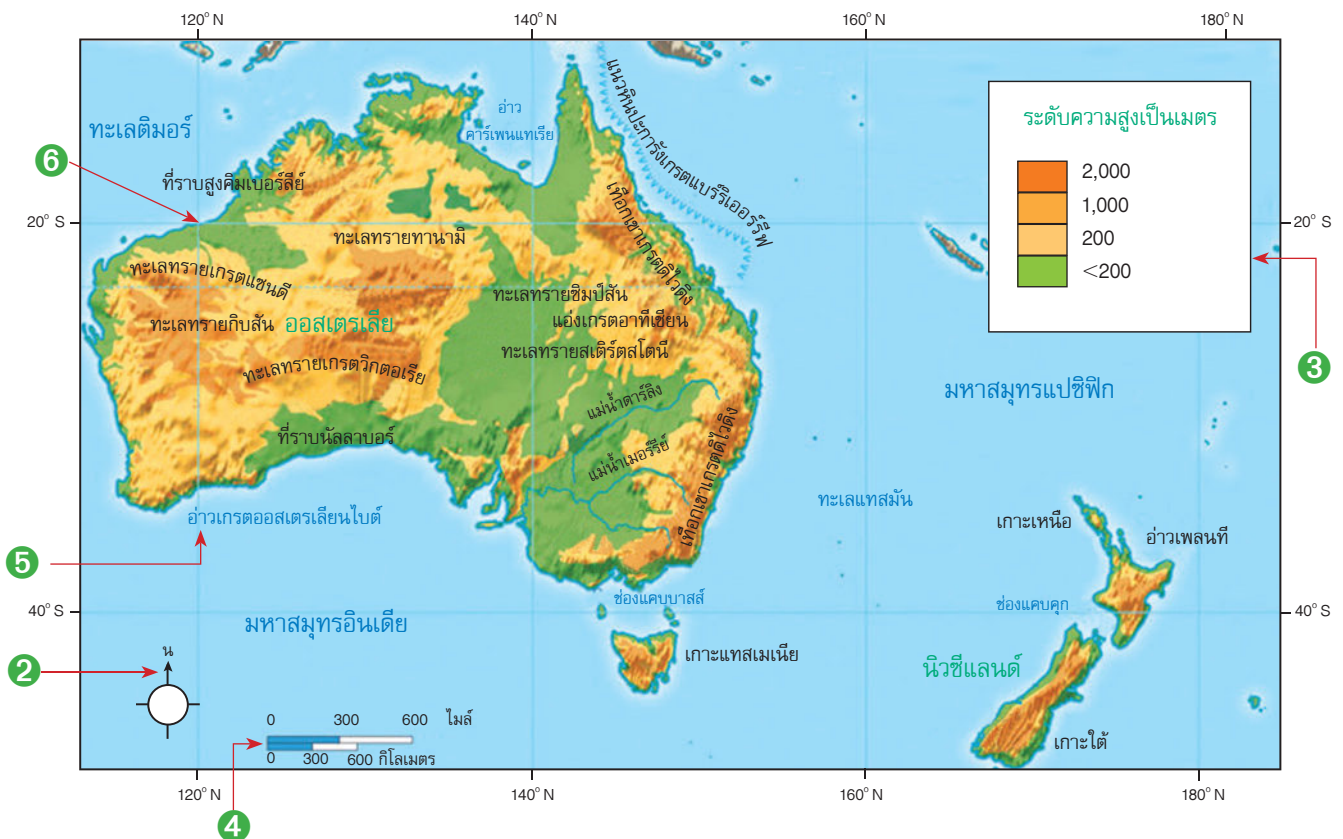

องค์ประกอบของแผนที่

องค์ประกอบของแผนที่ คือ สิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่บนแผนที่เพื่อให้ผู้ใช้ทราบข้อมูลและรายละเอียดสำหรับการใช้แผนที่นั้น ๆ แผนที่โดยทั่วไปมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ชื่อแผนที่ ทิศ พิกัดทางภูมิศาสตร์ คำอธิบายสัญลักษณ์ และมาตราส่วน

แผนที่ลักษณะภูมิประเทศของประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

1

1. ชื่อแผนที่ บอกให้รู้ว่าแผนที่นั้นแสดงข้อมูลเกี่ยวกับอะไร เพื่อให้ผู้นำไปใช้ตรงความต้องการ เช่น แผนที่ลักษณะภูมิประเทศของประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เป็นแผนที่แสดงความสูงต่ำของพื้นที่

2. ทิศ ปกติกำหนดให้ด้านบนของแผนที่เป็นทิศเหนือเสมอ ในกรณีที่แผนที่ไม่ได้ระบุทิศไว้ให้เข้าใจว่าเมื่อหันหน้าเข้าหาแผนที่ ด้านบนของแผนที่คือทิศเหนือ (เขียนย่อด้วยอักษร น หรือ อักษร N (North)) ด้านล่างของแผนที่เป็นทิศใต้ ด้านขวามือเป็นทิศตะวันออก และด้านซ้ายมือเป็นทิศตะวันตก

ตัวอย่างเครื่องหมายบอกทิศเหนือ